

35 GÜNLÜK BİR OĞLAKTA YABANCI CİSİM OLAYI

R. Yücel*

Ein Beitrag über den Fremdkörperfall bei einem 35 Tage alten Zicklein

Zusammenfassung : Durch den Willen des Besitzers wurde ein kleines Zicklein wegen der Fremdkörper röntgenologisch untersucht und im Bauchhöhle eine Nadel festgestellt. Nach der Laparotomievorbereitung wurde die Bauchhöhle eröffnet und eine Nähnaedel mit Faden aus der Reticulum herausgenommen.

Özet : Sahibinin isteği üzerine küçük bir oğlağın dikiş iğnesi yuttuğu radyolojik olarak saptandı ve yapılan laparotomi ile iğne retikulumdan dışarıya alındı.

G i r i Ő

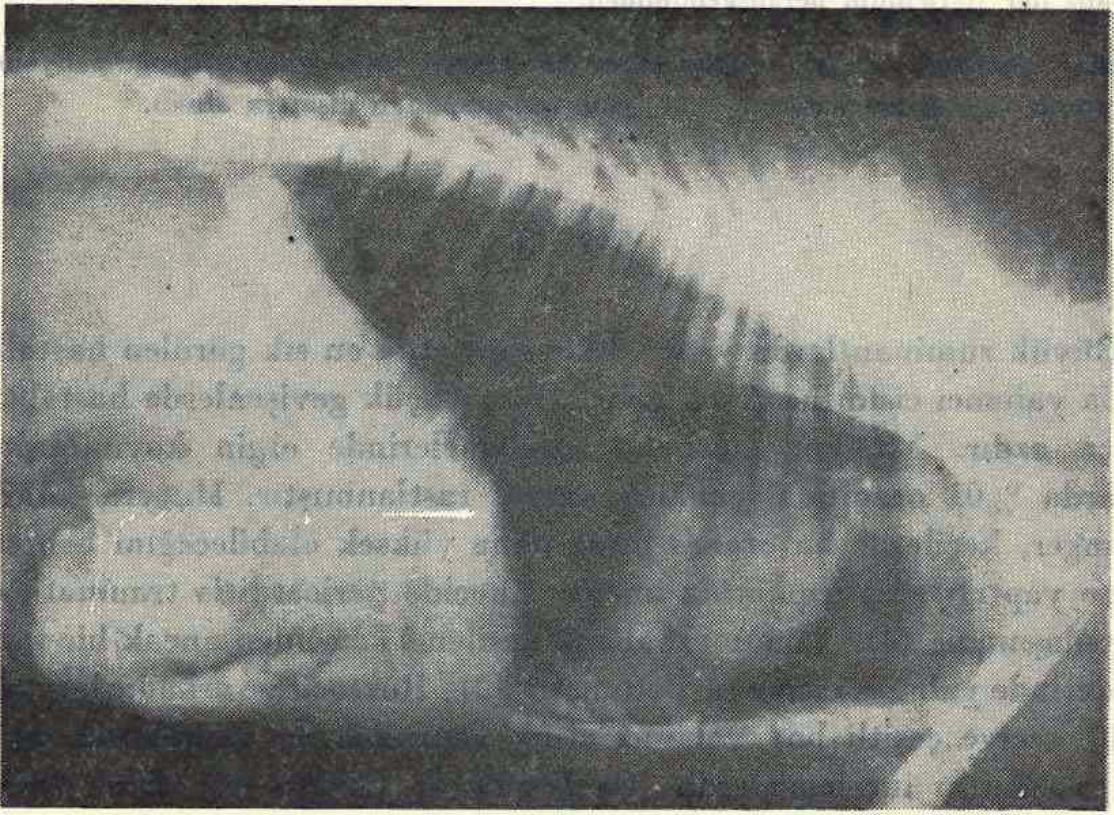
Büyük ruminantlarda ve özellikle sığırlarda en sık görülen hastalıkların başında yabancı cisim hastalığı gelir. Oysa küçük gevişenlerde hastalık oranı oldukça azdır. Yapılan mezbaha incelemelerinde ergin koyunlarda %2, kuzularda %01 oranında yabancı cisme rastlanmıştır. Hutyra - Marek ve Manninger, keçilerde bu oranın biraz daha yüksek olabileceğini belirtmişler, Schulze yaptığı araştırmalarda ancak 2 keçide pericarditis traumatica olayı ile karşılaşmıştır (4). Yine mezbahada kesilen 17 keçiden ancak bir tanesinin ön midesinde yabancı cisme rastlanmıştır (2). Roztocil ve arkadaşları (4) sağlıklı 17 keçiye çeşitli boy yabancı cisim yedirerek, iç organlarda şekillenen yangı olaylarını incelemişlerdir. Paatsama ve Talanti (3) küçük ruminantlarda traumatik reticulitis oluşturup, reticular hareketlerdeki değişimleri radyolojik olarak izlemişlerdir.

Hastalığın keçilerdeki klinik seyri, sığırlarinkine benzemektedir (1,4). Ancak yabancı cismin batmasından dolayı gelişen fibröz yapışmalar, sığırlardaki gibi mekanik bir engelleme oluşturmamaktadır (3). Akut olaylarda leucocytosis ve neutrophilia gibi değişimler gözlenmiştir (4).

Kıymetli olmadıkları sürece, küçük ruminantlardaki yabancı cisim olaylarının sağitılmadan bırakıldıkları bildirilmektedir. Ancak operatif sağıtımın sığrılarinkine benzer bir yöntemle yapılabileceği ifade edilmektedir (2, 4).

M a t e r y a l v e M e t o d

Materyalimizi İstanbul Fikirtepe mahallesi, Tuğlacı Bostan sokak 31 nolu evde oturan Hamide Erbay'a ait 35 günlük dişi bir Malta keçisi yavrusu oluşturdu. Alınan anemnezde hayvannın 15 saat kadar önce bir dikiş iğnesi yuttuğu iddia edildi. Yapılan klinik muayenede hayvanda hastalık belirtisine ilişkin bir semptom gözlenmedi. Ancak alınan radyografi iddiayı şüphe bırakmıyacak şekilde doğruluyordu (Resim : 1).

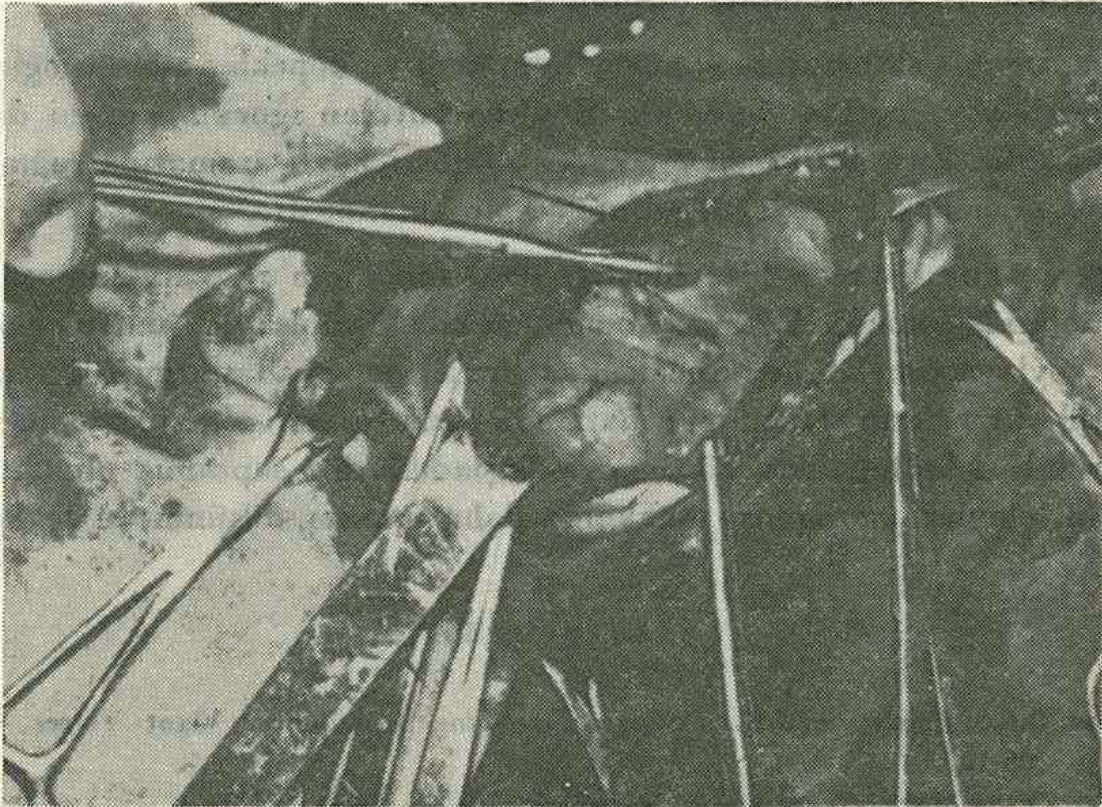

Resim 1 : Yabancı cismin radyografik görünümü. Die radiographische Ansicht des Fremdkörpers.

Hasta 1979 yılı protokol defterinin 545 nolu bölümüne kaydedilerek, vakit yitirmeden operasyon hazırlığına başlandı. Praeanestetik olarak 0,3 ml combelen'in i.m. enjeksiyonundan sonra, sol açlık çukurluğu genişçe tıraş ve dezenfekte edildi (Resim : 2). Daha sonra ensizyon bölgesine %1'lik novocain solüsyonundan kat anestezisi uygulandı. Bölge yeniden dezenfekte

Resim 2 : Oğlağın operasyondan önceki görünümü. Die Ansicht des Zickleins vor der Operation.

edildikten sonra, steril serviyetlerle sınırlandırıldı ve deriye 10 - 12 cm uzunluğunda vertikal bir kesit yapıldı. Deri altı dokuları ve karın kaslarının en-sizyonunu takiben karın boşluğuna ulaşıldı. Sonra parmaklarla palpe edile-rek reticulum içindeki iğnenin varlığı saptandı. Bir hayli önde bulunan reti-culum, içindeki iğne ile elverdiği ölçüde operasyon alanına çekilmeye çalışıldı. Daha sonra iğne parmaklar yardımıyla sivri ucu yönünde reticulumu delerek dışarıya itildi (Resim : 3). Böylece rumenotomie yapılmadan 5 cm boyun-daki dikiş iğnesi 30 cm'lik saplıklı ipliği ile dışarıya alınmış oldu. İğnenin çıktığı reticulum deliği U dikişi ile kapatıldı. Karın kasları ve derinin dikişi ile operasyona son verildi. Hayvana 4 gün süre ile parenteral antibiyotik yapıldı ve 8 gün sonra da per primam iyileşen operasyon yarasının dikişleri alındı. Bu süre içerisinde hayvanın tamamen normal olduğu gözlemlendi.

S o n u ç v e T a r t ı Ő m a

Tüm evcil hayvanlarda ve özellikle ruminantlarda yabancı cisim hasta-lığının görülmesi olağan bir durumdur. Ancak küçük ruminantlarda daha seyrek rastlanan bu durumun süt emen 35 günlük bir oğlakta görülmesi ilgi-mizi çekti. Yapılan işlemin çok basit ve rutin bir laparotomiden ibaret olmasına karşın, bu denli küçük bir oğlağın sivri bir yabancı cisimi yutabilmesi entere-san gözükte ve yayınlamayı düşündük.

Yaptığımız soruşturma sonucu, aynı kedi ve köpekler gibi bu oğlağın da aile arasında yaşadığını öğrendik. Böylece yutulan iğnenin kökeni daha iyi anlaşılıyordu. Zira adı geçen iğneyi ev sahibesi hayli aramasına rağmen bu-lamamış ve ancak bu oğlağın yutabileceğine inanmıştı.

Olay akut devrede bize ulaştığı için, reticulum'un yaralanması ya da yapışmaları izlenmedi. Eğer olay kendi halinde bırakılsaydı sonucu ne olurdu ? Bunu söyleyebilmek güç. Ancak Paatsama ve arkadaşlarının (3), ağızdan yutturulan iğnelerin reticulum'a batmaya fazla eğilimli olmadıklarını, batan-larının bile kendiliğinden çözülmeye başladıklarını saptamış olmaları, bizi bu kabil olayların prognozu hakkında daha iyimser düşünmeye sevk ediyor.

L i t e r a t ü r

1. Blood, D.C., Henderson, J.A. (1976) : *Medecine Vétérinaire*. Vigot Frères éditeurs, Paris, 106-107.
2. Maddy, K.T. (1954) : *Traumatic Gastritis in Sheep and Goats*. J. Amer. Vet. Med. Ass. 124 : 124-125.

3. Paatsama, S., Talanti, S. (1955) : *Röntgenologische Untersuchungen bei experimentell hervorgerufener Reticuloperitonitis bei kleinen Wiederkäuern.* Deutsch. Tierärztl. Wschr. **62** : 412.
4. Roztocil, V., Chaudhari, A.Q., El Mouty, I.A. (1968) : *Induced traumatic Reticuloperitonitis in Goats.* Vet. Rec. **83** : 667-673.

